

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس دوره

«سطح ۲ و ۳ پیوسته فقه و اقتصاد»

ویرایش ۳,۳
آبان ۱۳۹۶

معاونت پژوهش مرکز مدیریت حوزه علمیه خراسان
هیئت اندیشه ورز اقتصاد والگوی پیشرفت اسلامی

فهرست مطالب

- پیشگفتار؛ ضرورت تأسیس رشته
فصل اول: مشخصات کلی برنامه
فصل دوم: جدول عناوین و تعداد واحدهای درسی
فصل سوم: سرفصل درسها
ضمیمه: برنامه نیمسالها (ترم‌بندی)

فصل اوّل

مشخصات کلی برنامه

پیش درآمد:

مقایسه برنامه درسی حاضر با دو دوره مشابه

برنامه آموزشی «سطح دو و سه پیوسته فقه و اقتصاد» در حوزه علمیه خراسان با مطالعه و بررسی تجارب پژوهشی و آموزشی اقتصاد اسلامی مراکز متعدد فعال در سطح کشور تدوین گشته و سعی شده است در طراحی آن، با مطالعه برنامه‌های دوره‌های مشابه، تا حد امکان و به فراخور اقتضائات حوزوی، مزایای آنها گرفته شده و از معایب آنها احتراز گردد. به عنوان نمونه، در مقایسه این برنامه با برنامه دوره فقه الاقتصاد در مؤسسه عالی فقه و علوم اسلامی قم^۱ (به طور خلاصه برنامه قم) و دوره کارشناسی ارشد پیوسته معارف اسلامی و اقتصاد دانشگاه امام صادق علیه السلام (برنامه تهران) که در جداولی در ادامه به طور خلاصه معرفی شده است می‌توان به این نکات اشاره کرد:

۱. تعداد دروس اقتصادی این برنامه (۱۰۱ واحد) نسبتاً با تعداد دروس اقتصادی برنامه تهران (۱۱۴ واحد) برابری کرده و فراتر از سطح دوره کارشناسی دانشگاه‌ها و بسیار بیشتر از برنامه قم است.
۲. اگرچه آموزش زبان انگلیسی به میزان ۱۵ واحد در این برنامه نقطه امتیازی نسبت به برنامه قم به شمار می‌رود، لکن در مقایسه با ۳۹ واحد زبان عربی و انگلیسی برنامه تهران بسیار کمتر است.
۳. میزان دروس فقه و اصول این برنامه (۱۰۰ واحد) تا حدودی با میزان دروس فقه و اصول برنامه قم (۱۱۵ واحد) برابری می‌کند، اما دروس تکمیلی حوزوی و عمومی برنامه قم (به میزان ۲۰ واحد) در برنامه حاضر دیده نشده است. در عین حال دروس معارف اسلامی و عمومی ۷۲ واحدی برنامه تهران اگرچه سطح بسیار پایین‌تری از فقه و اصول دارد، اما با وجود طرح مطالعاتی شهید مطهری و دروس مشابه، از تنوع موضوعی بیشتری برخوردار است که به نوبه خود می‌تواند در پی‌ریزی چارچوبه فکری طلاب/دانشجویان بر اساس اندیشه مدون اسلامی نقش بسزایی داشته باشد.
۴. ۱۸ واحد دروس علم حقوق برنامه قم، بی‌شک نقش مثبتی در تکامل نگاه فقهی-اصولی طلاب - که لازمه ساحت اجتهادی اقتصاد اسلامی است - دارد و در دو برنامه دیگر دیده نمی‌شود. اما در مقابل در این برنامه تلاش شده است طی هشت واحد با ارائه دروس پایه‌ای رشته‌هایی همچون حقوق، سیاست و ... نگاه میان‌رشته‌ای مورد نیاز در فضای علوم اجتماعی به نحو حداقلی لحاظ گردد.

برنامه دوره پنجساله فقه الاقتصاد مؤسسه عالی فقه و علوم اسلامی قم:

ردیف	نوع درس	تعداد واحد
۱	خارج اصول	۵۰
	خارج فقه	۶۵
۲	- مشترکات عقود - ابواب خاص اقتصادی - ابواب جدید اقتصادی	(۲۵) (۲۰) (۲۰)
۳	دروس تکمیلی حوزه و عمومی	۲۰
۴	دروس اقتصاد اسلامی	۱۸
۵	دروس علم اقتصاد	۴۷
۶	دروس علم حقوق	۱۸
	جمع کل دروس دوره	۲۱۸

^۱ البته باید توجه داشت این برنامه برای طلاب مقطع خارج طراحی شده و اصولاً اقتضائات متفاوتی نسبت به برنامه حاضر دارد؛ من جمله: تفاوت در سطح دروس فقه و اصول و احتمالاً بنای اولیه بر ارائه یک دوره ساده‌سازی شده و مختصر از دانش اقتصاد برای طلاب فاقد پایه ریاضی کافی، به خلاف بنای برنامه حوزه علمیه خراسان در ارائه یک دوره کامل دانش اقتصاد که توان برابری با معادل دانشگاهی خود را داشته باشد.

برنامه دوره کارشناسی ارشد پیوسته معارف اسلامی و اقتصاد دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران:

ردیف	نوع درس	تعداد واحد
۱	عمومی	۱۲
۲	معارف اسلامی	۶۰
۳	زبان	۳۹
	- انگلیسی	(۱۸)
	- عربی	(۲۱)
۴	اصولی اقتصاد	۱۱۴
	- اصلی (کارشناسی)	(۷۵)
	- تخصصی (ارشد، مشترک گرایش‌ها)	(۲۴)
	- تخصصی (گرایش ارشد)	(۱۵)
۵	پایان نامه	۴
جمع واحدهای دوره		۲۲۹

دوره سطح دو و سه پیوسته فقه و اقتصاد حوزه علمیه خراسان

تعداد واحد	نوع درس	دروس عمومی و جزوی
(۴۵)	فقه	دروس عمومی و جزوی
(۵۵)	اصول	
(۱۵)	زبان انگلیسی	
۱۱۵	جمع	
(۲۴)	دروس پایه اقتصاد	دروس اقتصادی
(۶۷)	دروس تخصصی اقتصاد	
(۱۰)	دروس اختیاری اقتصاد	
۱۰۱	جمع	
۵	پایان نامه	
۲۲۱	جمع کل واحدهای دوره پیوسته	

مشخصات کلی برنامه سطح دو و سه پیوسته فقه و اقتصاد

تعریف و هدف

هدف از برگزاری دوره سطح دو و سه پیوسته فقه و اقتصاد در حوزه علمیه، پرورش طلاب مستعد برای نیل به درجه اجتهاد در فقه با تمرکز بر حوزه فقه اقتصادی است به نحوی که با کسب شناختی دقیق از موضوعات اقتصادی در جوامع معاصر علاوه بر یافتن پاسخ مسائل مستحدثه اقتصادی، بتوانند به پژوهش در مرزهای دانش اقتصاد اسلامی و تعمیق و توسعه آن مبادرت ورزند. دوره سطح دو و سه پیوسته فقه و اقتصاد حوزه، یک برنامه آموزشی تلفیقی از علوم اسلامی (فقه و اصول) و دانش اقتصاد متعارف است که با ارائه همزمان این دو رشته که می‌توان آنها را به ترتیب به منزله حکم‌شناسی و موضوع‌شناسی قلمداد کرد، ذهن طلاب را برای یافتن حکم مسائل مستحدثه در عرصه اقتصاد و نهایتاً ارائه نظام‌مند الگوی جامع اقتصاد اسلامی، آماده کرده و می‌پروراند.

مبانی نظری

۱. از آنجا که در این برنامه، اقتصاد در کنار دروس رایج حوزوی ارائه گشته و طلاب در محدودیت زمانی قرار دارند، در طراحی آن به بدنه اصلی دروس رشته اقتصاد بسنده شده و از گنجاندن دروس ناظر به گرایش‌ها (نفت و انرژی، کشاورزی، منابع طبیعی و ...) - که حذف آنها مخل به فهم اقتصادی نبوده و نیز ارتباط کمتری با فضای اجتهاد و نظریه‌پردازی اسلامی دارند - صرف‌نظر شده است.
۲. به ریاضیات و دروس کمی و نیز رویکرد کمی در ارائه دروس خرد و کلان، تا جایی در این برنامه اهمیت داده شده است که به فهم نظریه اقتصادی و پژوهش‌های مبتنی بر آنها کمک می‌کند. در عین حال توان کافی در تحلیل ریاضی و منطقی، از صلاحیت‌های اولیه لازم برای این رشته است.
۳. نظر به اینکه ادبیات اقتصاد اسلامی هنوز از عمق و وزان اجتهادی کافی برخوردار نمی‌باشد، در این رشته‌ی تلفیقی که با هدف پرورش صاحب‌نظر و نظریه‌پرداز اقتصاد اسلامی طراحی شده است، بنای اصلی، بر ارائه محتوای این دانش به نحو متعارف در نظام دانشگاهی می‌باشد. لذا از دروس اقتصاد اسلامی - که متکی بر تحقیقات نوس فضاوی معاصر اقتصاد اسلامی است - به حداقل لازم بسنده شده و برای نقد و بررسی بیشتر آنها از قالب درس موضوعات انتخابی استفاده شده است. همچنین از قید «اقتصاد اسلامی» در عنوان دوره نیز احتراز شده و نام «فقه و اقتصاد» برای دوره برگزیده شده است؛ به بیان دیگر، هدف آموزش ماهی‌گیری است و نه دادن ماهی. طبیعتاً انتظار می‌رود فارغ‌التحصیلان این دوره توان نقد جدی ادبیات موجود اقتصاد اسلامی را داشته باشند.
۴. فهم عمیق و اجتهادی دانش اقتصاد به ادعان بزرگان این علم، متوقف بر داشتن نگرشی میان‌رشته‌ای در فضای علوم انسانی (و یا اقلاً علوم اجتماعی) است، چرا که نظریات علوم اجتماعی به شدت در هم آمیخته و به هم وابسته بوده و تخصص جزیره‌ای در هر یک از آنها منجر به فهمی ناقص از آن علوم خواهد شد. همین رویکرد مبنای طراحی رشته‌های جدیدی تحت عنوان «اقتصاد-فلسفه-سیاست» و یا «اقتصاد-مدیریت-حقوق» در دانشگاه‌های مطرح دنیا شده است. بر این اساس در این برنامه نیز تأکید ویژه‌ای بر اندراج دروسی از دیگر رشته‌های علوم انسانی شده و به طور خاص آشنایی اجمالی با سه علم حقوق، جامعه‌شناسی و سیاست در برنامه دیده شده است.
۵. با توجه به اینکه برنامه متعارف اقتصاد در دانشکده‌های ایران و عموم کشورهای جهان منعکس کننده رویکردهای اقتصاد «جریان غالب» است و نسبت به اندیشه‌های دیگر مکاتب اقتصادی غرب (که با عنوان اقتصادهای هترودکس از آنها یاد می‌شود) بی‌اعتناست؛ در این برنامه تلاش شده است دیدگاه‌های این مکاتب که نقدهای عمیق آنان کمک شایانی به نقد اسلامی نظام سرمایه‌داری می‌کند - چه بواسطه دروس مستقل و چه از طریق افزودن به سرفصل دروس موجود - ارائه گردد.
۶. همانگونه که اجتهاد در علوم اسلامی بدون تردید مستلزم فهم زبان عربی به عنوان زبان منابع اسلامی است، فهم صحیح دیدگاه‌های غربی و اطلاع از نقدهای ارزشمندی که خود بر آنها وارد کرده‌اند مستلزم دانستن زبان انگلیسی است. متأسفانه یکی

از ضعف‌های کنونی نظریه‌پردازی اقتصاد اسلامی، مبنا قراردادن متون ترجمه شده غیراصولی در فرآیند موضوع‌شناسی است که باعث عدم قابلیت اسناد و به وجود آورنده‌ی نقائص متعدد شده است. لذا در این برنامه سعی شده است تا حدی که در وسع آن است، به آموزش زبان انگلیسی با تمرکز بر مهارت متن‌خوانی و درک مطلب پرداخته شود.

شرایط ورود به دوره

با توجه نقش محوری ریاضیات در جریان غالب و رسمی علم اقتصاد، برای متقاضیان ورود به رشته اقتصاد نظری در دانشگاه‌های کشور دارا بودن دیپلم ریاضی شرط است. این مسأله در مورد برنامه فقه و اقتصاد حوزه نیز - که در صدد تربیت فارغ التحصیلانی قادر به رقابت با فارغ التحصیلان دانشگاهی است - صدق پیدا می‌کند.

افزون بر این، از آنجا که اهداف اجتهادی و پژوهشی در این رشته و دوره بر اهداف ترویجی (و آموزشی) غلبه دارد، عنصر استعداد تحصیلی برای داوطلبان این رشته مؤلفه‌ای جدی است که نقش تعیین‌کننده‌ای در ثمربخشی و کارآمدی نهایی دوره ایفا خواهد کرد. در عین حال، در شرایط استثنایی چنانچه داوطلبی فاقد دیپلم ریاضی بوده اما توانمندی کافی برای رساندن خود به سطح مد نظر از دانش ریاضی را با گذراندن ریاضیات پیش‌نیاز داشته باشد، می‌توان شرط مزبور را نادیده گرفت.

طول دوره و شکل نظام

طول دوره سطح دو و سه پیوسته «فقه و اقتصاد» پنج سال معادل ده نیمسال تحصیلی بوده که طی آن تعداد ۱۰۰ واحد دروس حوزوی (فقه و اصول)، ۱۵ واحد زبان انگلیسی و ۱۰۰ واحد دروس اقتصادی گذرانده می‌شود. دروس حوزوی مشتمل بر بیست عنوان فقه و اصول است که هر یک به میزان ۵ واحد و به صورت یک ساعت در هر روز - از شنبه تا چهارشنبه - ارائه می‌گردد، و در هر نیمسال دو عنوان به میزان ده واحد خوانده می‌شود. دروس تخصصی اقتصاد نیز به طور میانگین به میزان ده واحد در هر نیمسال ارائه می‌شود، با این قید که تلاش می‌شود از بار واحدهای درسی در نیمسال‌های آخر که دروس آن متعلق به سطح سه بوده و جنبه پژوهشی پررنگ‌تری دارد، کاسته شده و به نیمسال‌های آغازین دوره منتقل شود.

تعداد ۱۰ واحد از دروس اقتصادی به صورت اختیاری و در قالب خوشه‌های تخصصی ارائه می‌گردد؛ که طلاب هر دوره به صلاحدید گروه، این دروس را از یک یا دو خوشه تخصصی اخذ خواهند نمود.

طول هر نیمسال تحصیلی ۱۶ هفته آموزشی کامل و هر واحد درسی نظری مشتمل بر ۱۶ ساعت می‌باشد.

تعداد واحدها و ترکیب کلی برنامه سطح ۲ و ۳ پیوسته:

تعداد واحد	نوع درس	
۴۵	فقه	دروس حوزوی و عمومی
۵۵	اصول	
۱۵	زبان انگلیسی	
۱۱۵	جمع	
۲۴	دروس پایه اقتصاد	دروس اقتصادی
۶۷	دروس تخصصی اقتصاد	
۱۰	دروس اختیاری اقتصاد	
۱۰۱	جمع	
۵	پایان‌نامه	
۲۲۱	جمع کل واحدهای دوره پیوسته	

فصل دوم

جدول عناوین و تعداد واحدهای درسی (سطح دو و سه)

الف) جدول دروس پیش نیاز *

ردیف	عنوان درس پیش نیاز	تعداد واحد
۱	ریاضیات پیش دانشگاهی	۲-۴
۲	زبان انگلیسی پیش دانشگاهی	۲-۴

* دانشجویان حسب نظر گروه علمی می باید دروس پیش نیازی را که برای ایشان تعیین می گردد بگذرانند.

ب) جدول دروس فقه و اصول

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد نظری
۱	فقه ۱ (مکاسب)	۵
۲	فقه ۲ (مکاسب)	۵
۳	فقه ۳ (مکاسب)	۵
۴	فقه ۴ (مکاسب)	۵
۵	فقه ۵ (مکاسب)	۵
۶	فقه ۶ (مکاسب)	۵
۷	اصول ۱ (رسائل)	۵
۸	اصول ۲ (رسائل)	۵
۹	اصول ۳ (رسائل)	۵
۱۰	اصول ۴ (رسائل)	۵
۱۱	اصول ۵ (رسائل)	۵
۱۲	اصول ۶ (رسائل)	۵
۱۳	فقه ۷ (مکاسب)	۵
۱۴	فقه ۸ (مکاسب)	۵
۱۵	فقه ۹ (مکاسب)	۵
۱۶	اصول ۷ (کفایه)	۵
۱۷	اصول ۸ (کفایه)	۵
۱۸	اصول ۹ (کفایه)	۵
۱۹	اصول ۱۰ (کفایه)	۵
۲۰	اصول ۱۱ (کفایه)	۵
	جمع	۱۰۰

ج) جدول دروس زبان انگلیسی *

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد
۱	زبان عمومی ۱	۳
۲	زبان عمومی ۲	۳
۳	زبان عمومی ۳	۳
۴	زبان عمومی ۴	۲

۲	زبان عمومی ۵	۵
۲	زبان عمومی ۶	۶
۱۵	جمع	

* پیش نیاز هر یک از دروس زبان عمومی گذراندن زبان عمومی پیشین می باشد.

د) جدول دروس پایه اقتصاد

پیش نیاز	تعداد واحد		عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری		
		۳	کلیات علم اقتصاد	
		۲	مقدمه علم حقوق	
		۲	مبانی علم سیاست	
		۲	مبانی جامعه‌شناسی	
		۳	ریاضی برای اقتصاد (۱)	
ریاضی برای اقتصاد (۱)		۳	ریاضی برای اقتصاد (۲)	
		۳	آمار برای اقتصاد (۱)	
آمار برای اقتصاد (۱)		۲	آمار برای اقتصاد (۲)	
		۲	اصول حسابداری	
		۲	روش تحقیق در اقتصاد	
		۲۴	جمع	

ه) جدول دروس تخصصی اقتصاد

پیش نیاز	تعداد واحد		عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری		
		۳	اقتصاد خرد (۱)	
		۳	اقتصاد کلان (۱)	
		۳	اقتصاد خرد (۲)	
		۳	اقتصاد کلان (۲)	
		۳	اقتصاد خرد میانه	
		۳	اقتصاد کلان میانه	
		۳	اقتصادسنجی	
		۲	زبان انگلیسی تخصصی	
		۲	زبان عربی تخصصی	
		۲	مبانی اقتصاد اسلامی	
		۳	پول و بانکداری	
		۲	بانکداری و مالی اسلامی	
		۳	سیر اندیشه‌های اقتصادی	

نظریه‌های توسعه اقتصادی	۳	کلان (۲)
اقتصاد ایران	۳	نظریه‌های توسعه اقتصادی
اقتصاد بخش عمومی (۱)	۲	خرد (۲)، کلان (۲)
اقتصاد بخش عمومی (۲)	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)
تجارت بین الملل	۳	خرد (۲)، کلان (۲)
مالیه بین الملل	۲	تجارت بین الملل، پول و بانکداری
موضوعات انتخابی در اقتصاد اسلامی	۳	مبانی اقتصاد اسلامی
نظام سرمایه‌داری و سوسیالیسم	۳	سیر اندیشه‌های اقتصادی (۱)، اقتصاد بخش عمومی (۱)
اقتصاد نهادی	۲	کلان (۲)
اخلاق و اقتصاد و نظریه‌های عدالت	۳	خرد (۲)
روش‌شناسی اقتصاد (۱)	۳	خرد (۱)، کلان (۱)، روش تحقیق در اقتصاد
روش‌شناسی اقتصاد (۲)	۳	روش‌شناسی اقتصاد (۱)
جمع	۶۷	

(و جدول دروس اختیاری اقتصاد (۱۰ واحد)

خوشه	کد درس	عنوان درس	تعداد واحد نظری	پیش‌نیاز
اقتصاد بخش عمومی		اقتصاد بخش عمومی (۳)	۳	اقتصاد بخش عمومی (۲)
		سیر اندیشه‌های اقتصاد بخش عمومی	۳	سیر اندیشه‌های اقتصادی
		کلیات حقوق اساسی	۲	مقدمه علم حقوق
		اقتصاد شهری	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)
		اقتصاد زمین و مسکن	۳	خرد (۲)، کلان (۲)
		مبانی تأمین اجتماعی و رفاه	۳	اقتصاد بخش عمومی (۱)
پول و بانکداری		نظریه‌های پولی	۳	پول و بانکداری
		سیر اندیشه‌های پولی	۳	سیر اندیشه‌های اقتصادی
		عملیات بانکداری داخلی	۲	پول و بانکداری
		بانکداری بین المللی	۲	پول و بانکداری
اقتصاد مالی		اقتصاد مالی	۳	کلان (۲)
		مدیریت مالی	۲	
		اصول تأمین مالی و قراردادها	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)
		بورس اوراق بهادار	۲	خرد (۲)، بانکداری اسلامی

ارزیابی اقتصادی طرح‌ها	۳	خرد (۲)، کلان (۲)، بانکداری اسلامی	
بزارهای مشتقه و مدیریت ریسک	۳	خرد (۲)، کلان (۲)	
مبانی سازمان و مدیریت	۲		اقتصاد تولید و بازار
حقوق تجارت	۲	خرد (۲)، کلان (۱)	
نظریه بازی‌ها و کاربرد آن در اقتصاد	۲	خرد (۲)، آمار (۱)	
اقتصاد تعاونی	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)	
اقتصاد کار و نیروی انسانی	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)	
مبانی حقوقی و اقتصادی مالکیت فکری	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)	
اقتصاد بیمه	۲	اقتصاد مالی	
اقتصاد سیاسی	۲	اقتصاد بخش عمومی (۲)	
جامعه‌شناسی اقتصادی	۲	خرد (۲)، کلان (۱)	
حقوق و اقتصاد	۲	خرد (۲)، کلان (۱)	
مبانی مشترک علوم اجتماعی	۲	روش‌شناسی اقتصاد (۱)	
اقتصاد فرهنگ	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)	
اقتصاد رسانه	۲	اقتصاد بخش عمومی (۱)	
جمع	--		

فصل سوم

سرفصل درس‌ها

ضمیمه

برنامه نیمسال‌ها (ترم‌بندی)

برنامه نیمسال‌ها (ترم‌بندی)

واحد	نیمسال پنجم	واحد	نیمسال چهارم	واحد	نیمسال سوم	واحد	نیمسال دوم	واحد	نیمسال اول
۵	فقه ۵	۵	فقه ۴	۵	فقه ۳	۵	فقه ۲	۵	فقه ۱
۵	اصول ۵	۵	اصول ۴	۵	اصول ۳	۵	اصول ۲	۵	اصول ۱
۲	زبان عمومی ۴	۳	زبان عمومی ۳	۳	زبان عمومی ۲	۳	زبان عمومی ۱	۰	زبان پیش‌نیاز
۳	اقتصادسنجی	۲	آمار ۲	۳	آمار ۱	۳	ریاضی ۲	۳	کلیات اقتصاد
۳	پول و بانکداری	۳	اقتصاد کلان ۲	۳	اقتصاد خرد ۲	۳	اقتصاد خرد ۱	۳	ریاضی ۱
۳	نظریه‌های اقتصاد توسعه	۳	سیر اندیشه‌های اقتصادی	۳	اقتصاد کلان ۱	۲	روش تحقیق در اقتصاد	۲	مقدمه علم حقوق
۲	زبان عربی تخصصی	۲	مبانی اقتصاد اسلامی	۲	مبانی جامعه‌شناسی	۲	مبانی علم سیاست	۲	اصول حسابداری
۲۳	جمع	۲۳	جمع	۲۴	جمع	۲۳	جمع	۲۰	جمع

واحد	نیمسال دهم	واحد	نیمسال نهم	واحد	نیمسال هشتم	واحد	نیمسال هفتم	واحد	نیمسال ششم
۵	اصول ۱۰	۵	فقه ۹	۵	فقه ۸	۵	فقه ۷	۵	فقه ۶
۵	اصول ۱۱	۵	اصول ۹	۵	اصول ۸	۵	اصول ۷	۵	اصول ۶
۲	درس اختیاری ۳	۳	روش‌شناسی اقتصاد ۲	۲	زبان انگلیسی تخصصی	۲	زبان عمومی ۶	۲	زبان عمومی ۵
۲	درس اختیاری ۴	۲	درس اختیاری ۱	۲	مالیه بین الملل	۲	اقتصاد بخش عمومی ۲	۲	اقتصاد بخش عمومی ۱
۲	درس اختیاری ۵	۲	درس اختیاری ۲	۳	اقتصاد کلان میانه	۳	تجارت بین الملل	۳	اقتصاد ایران
				۲	اقتصاد نهادی	۳	اقتصاد خرد میانه	۲	بانکداری و مالی اسلامی
۵	پایان‌نامه	۳	موضوعات انتخابی در اقتصاد اسلامی ۱	۳	سرمایه‌داری و سوسیالیسم	۳	اقتصاد و اخلاق و نظریه‌های عدالت	۳	روش‌شناسی اقتصاد ۱
۲۱	جمع	۲۰	جمع	۲۲	جمع	۲۳	جمع	۲۲	جمع